

DPP-DPPZO1.0211.2.2023.KM

Warszawa, 24 marca 2023 r.

Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku pismem z dnia 3 marca 2023 r, (znak: BPS.DKS.KU.0401.3.2023) z prośbą o sporządzenie opinii w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (druk senacki nr 916), dalej: projekt ustawy, Komisja Nadzoru Finansowego uprzejmie informuje, iż nie może pozytywnie zaopiniować projektu z uwagi na potencjalną sprzeczność proponowanych rozwiązań z prawem europejskim w szczególności z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE, dalej: Dyrektywa CRD oraz faktem, iż proponowane rozwiązanie jak pokazuje polska i światowa praktyka, wbrew szczytnym intencjom może osiągnąć odwrotny skutek od zamierzonego przez jego twórców.

Przedstawiony do zaopiniowania projekt ustawy, przewiduje zmianę art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2536), dalej: ustawa o nadzorze makroostrożnościowym, polegającą na zwiększeniu zakresu rocznej informacji przedstawianej Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej o zadania określone w art. 6 ust. 1 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym.

Aktualne brzmienie ustawy o nadzorze makroostrożnościowym przewiduje obowiązek przedstawienia informacji jedynie w zakresie art. 5 ust. 1 tej ustawy tj. ograniczoną do zadań Komitetu Stabilności Finansowej w zakresie nadzoru makroostrożnościowego.

Nadzór makroostrożnościowy nad systemem finansowym, obejmuje identyfikację, ocenę i monitorowanie ryzyka systemowego powstającego w systemie finansowym lub jego otoczeniu oraz działanie na rzecz wyeliminowania lub ograniczania tego ryzyka z wykorzystaniem instrumentów makroostrożnościowych. Celem nadzoru makroostrożnościowego jest w szczególności wzmocnienie odporności systemu finansowego na wypadek materializacji ryzyka systemowego i wspieranie przez to długookresowego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego kraju. Informacje na temat nadzoru makroostrożnościowego zwykle odwołują się do ogólnej natury zjawisk mogących zmaterializować się w przyszłości i przekazywanie informacji w tym zakresie zwykle nie wymaga odwoływania się lub wykorzystywania informacji stanowiących informacje objęte ochroną.

Zarządzanie kryzysowe w systemie finansowym, obejmuje działanie na rzecz utrzymania lub przywrócenia stabilności systemu finansowego w przypadku bezpośredniego zagrożenia tej stabilności. Celem zarządzania kryzysowego jest w szczególności efektywna współpraca członków Komitetu Stabilności Finansowej, w tym koordynacja działań podmiotów reprezentowanych przez tych członków, na rzecz utrzymania lub przywrócenia stabilności systemu finansowego oraz wymiana informacji, opinii i ocen. Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym w art. 6 ust. 1 jako zadania Komitetu Stabilności Finansowej w zakresie zarządzania kryzysowego wskazuje:

- 1) opracowywanie i przyjmowanie procedur współdziałania na wypadek wystąpienia bezpośredniego zagrożenia dla stabilności systemu finansowego;
- 2) koordynowanie działań członków Komitetu w przypadku bezpośredniego zagrożenia dla stabilności systemu finansowego lub zidentyfikowania instytucji finansowej, której obecna lub prognozowana sytuacja finansowa może stanowić zagrożenie dla dalszego funkcjonowania tej instytucji;
- 3) zapewnienie właściwego obiegu informacji pomiędzy członkami Komitetu służących realizacji jego zadań;
- 4) stwierdzanie przesłanek wystąpienia i ustania kryzysu systemowego, o którym mowa w art. 2 pkt 16 ustawy z dnia 12 lutego 2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji oraz o rządowych instrumentach stabilizacji finansowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 396).

Celem wprowadzonych ustawą o nadzorze makroostrożnościowym rozwiązań z zakresu zarządzania kryzysowego była koncentracja kompetencji podmiotów sieci bezpieczeństwa oraz stworzenie warunków do szybkiej wymiany informacji i reakcji na pojawiające się problemy. Zarządzanie kryzysowe w systemie finansowym obejmuje działania odnoszące się do sytuacji zagrożeń stabilności finansowej – w praktyce są to działania mitygujące zagrożenie dla stabilności wynikające z konkretnych zdarzeń w sektorze finansowym. W ocenie Komisji Nadzoru Finansowego, rzetelne lub nie wprowadzające w błąd przedstawienie kontekstu i treści prac Komitetu Stabilności Finansowej realizującego zadania zarządzania kryzysowego może wymagać ujawnienia informacji źródłowych przekazywanych przez uczestników rynku, tj.

ujawnienia różnego rodzaju informacji chronionych wynikających z szeregu dyrektyw sektorowych. Dyrektywa CRD, której implementację stanowi ustawa o nadzorze makroostrożnościowym nie przewiduje sytuacji, w której informacje stanowiące tajemnicę zawodową w rozumieniu tej dyrektywy mogłyby zostać przekazane przez organ nadzoru lub organ nadzoru makroostrożnościowemu organom ustawodawczym np. Sejmowi (art. 53- 61 Dyrektywy CRD).

Stąd w ocenie KNF, aktualne rozwiązania w zakresie ograniczeń możliwości ujawnienia informacji poufnych wynikających z Dyrektywy CRD (art. 53-61) nie pozwalają na precyzyjne ujawnienie informacji na temat zadań realizowanych przez Komitet Stabilności Finansowej w zakresie zarządzania kryzysowego. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że sytuacja, w której przedstawienie zadań KSF w zakresie zarządzania kryzysowego miałoby nastąpić w sposób ogólny bez posłużenia się danymi mogącymi zidentyfikować konkretną instytucję lub dany problem może nie być możliwe, prowadzi do domysłów mogących podważać zaufanie do rynku finansowego i poszczególnych instytucji lub po prostu doprowadzić do wprowadzenia Sejmu w błąd.

W przypadku nieuwzględnienia zgłoszonych uwag należy poddać pod rozwagę uznanie rocznej informacji Ministra Finansów o funkcjonowaniu rynku finansowego przedstawianej Sejmowi za informacje niejawne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych. Biorąc także pod uwagę, że każdy organ działa na podstawie i w granicach prawa, konieczne byłoby wskazanie ustawowych podstaw działania, o których mowa w art. 64a ust. 2 pkt 3) projektu ustawy. Proponujemy zatem uzupełnienie art. 64a ust. 2 pkt 3) projektu ustawy in fine wyrazami „na podstawie art. 132 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe”. Należy zwrócić także uwagę, że art. 64b projektu ustawy może budzić wątpliwości co do tego jakie działanie jest nim nakazane i jakich informacji dotyczy. Zmieniana ustawa zawiera już regulacje dotyczące współpracy i wymiany informacji, w tym prawnie chronionych (art. 13 i 14). Jeżeli wolą projektodawcy jest ustanowienie w art. 64b projektu ustawy wyłącznie organizacyjnotechnicznego obowiązku współpracy, to pod rozwagę poddajemy konieczność wprowadzania takiej zmiany w ustawie.

Z poważaniem

Marcin Mikołajczyk

Zastępca Przewodniczącego

Komisji Nadzoru Finansowego

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/